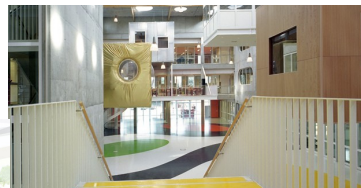

Benchmarkonderzoek exploitatiekosten schoolgebouwen voortgezet onderwijs 2007

Oprachtgever **Hevo bv, sector Onderwijs**

Projectnummer 2000023

Datum 19 september 2008

Ontwikkeld door **Hevo bv**

Sector Onderwijs

Reitscheweg 1, 5232 BX 's-Hertogenbosch

Postbus 70501, 5201 CB 's-Hertogenbosch

Telefoon (073) 6 409 409, fax (073) 6 410 118

Behandeld door mw. K. de Louw

R. Kersten

ir. W.J.A. Adriaanssen

Referentie ond/00/595529/wad/avg

Niets uit deze uitgave mag zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Hevo bv worden gekopieerd, noch aan derden ter inzage worden gegeven.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inleiding	3
1. Introductie Hevo bv	4
2. Aanpak en verantwoording benchmarkonderzoek	5
2.1 Opzet en werkwijze	5
2.2 Respons	6
2.3 Analysemethode	6
3. Resultaten kengetallen exploitatiekosten deelnemende scholen	8
3.1.1 Verdeling gemiddelde exploitatiekosten per m ² bvo	9
4. Exploitatiekosten versus exploitatiebudget technisch onderhoud en schoonmaakonderhoud	10
5. Algemene conclusie resultaten onderzoek	11
6. Aanbeveling	12
Bijlagen	13
Bijlage A: definities	13
Bijlage B: toelichting begrippen exploitatiekosten en facilitaire kosten	15
Bijlage C: overzicht kengetallen deelnemende voortgezet onderwijs-scholen	17
Bijlage D: resultaten kengetallen exploitatiekosten en prestaties	20

Voorwoord

(Eventueel een voorwoord door G.J. van Midden namens PO-raad of VOS/ABB en dit dan als inleiding!)

Inleiding

Met veel plezier presenteert Hevo het 'Benchmarkonderzoek exploitatiekosten schoolgebouwen voortgezet onderwijs 2007'. Dit is de eerste editie van het benchmarkonderzoek.

Dit onderzoek is in opdracht van Hevo uitgevoerd door mevrouw K. de Louw en de heer R. Kersten, afstudeerders van Avans Hogeschool 's-Hertogenbosch, onder begeleiding van de heer W.J.A. Adriaanssen van Hevo.

Aanleiding voor het onderzoek was de stroom aan berichten in onder andere de landelijke pers en onze eigen contacten met scholen door de jaren heen, waaruit naar voren is gekomen dat veel scholen moeite hebben om met de budgetten voor materiële bekostiging een sluitende exploitatie te bereiken. Door verandering van de regelgeving ligt nu ook de verantwoordelijkheid voor onderhoud van de huisvesting bij de scholen. Daardoor neemt de interesse voor de exploitatiekosten van schoolgebouwen, ook wel levensduurkosten genoemd, toe. Voor scholen bleek het echter lastig om de exploitatie te vergelijken met die van collega-scholen vanwege gebrek aan kengetallen. Dit was voor Hevo aanleiding om een benchmarkonderzoek uit te voeren voor zowel het primair onderwijs als het voortgezet onderwijs.

Voor dit onderzoeksrapport is een half jaar studie verricht bij verschillende basis- en middelbare scholen door heel Nederland.

Wij danken de deelnemende scholen voor de medewerking aan het onderzoek.

Tevens danken wij VOS/ABB voor haar medewerking.

1. **Introductie Hevo bv**

Hevo is expert in het oplossen van huisvestings- en vastgoedvraagstukken en werkt vanuit de filosofie dat branchekennis en marktkennis moeten worden gecombineerd. Hevo beschikt met haar drie sectoren over adviseurs en projectmanagers met branchegerichte kennis. Of het nu gaat om onderwijs, sport, gezondheidszorg, veiligheid, wonen, voorzieningenclusters of kantoorhuisvesting, in toenemende mate is er vraag naar multifunctionele huisvesting waarbij verschillende disciplines samenwerken.

Binnen de sector Onderwijs werken deskundigen voor de marktdomeinen primair onderwijs/ voortgezet onderwijs, mbo en hbo om maatwerk te kunnen leveren en kennis en ervaring optimaal creatief in te kunnen zetten om daarmee meerwaarde te leveren voor onze klanten.

Hevo is met circa 120 medewerkers landelijk actief vanuit haar vestiging in 's-Hertogenbosch.

De dienstverlening van Hevo beslaat het volledige traject van ontwikkeling van huisvesting, zoals:

- Het opstellen van een strategisch huisvestingsplan, haalbaarheidsstudie, Programma van Eisen etc.
- Procesmanagement.
- Alle vormen van projectmanagement, indien gewenst met resultaatsverplichting.
- Vormen van ontwikkeling van huisvesting gecombineerd met garanties met betrekking tot beheer en onderhoud.

Meer informatie over Hevo kunt u vinden op www.hevo.nl of telefonisch via 073-6409409.

2. Aanpak en verantwoording benchmarkonderzoek

2.1 Opzet en werkwijze

Met dit benchmarkonderzoek zijn de exploitatiekosten en exploitatievergoedingen van scholen voor 2007 in kaart gebracht. Hier zijn kengetallen van opgesteld, gerelateerd aan het brutovloeroppervlak (bvo) en aan het aantal leerlingen. Zo zijn de gegevens van scholen vergelijkbaar met elkaar.

De voortgezet onderwijs-scholen ontvangen een budgetvergoeding voor de materiële instandhouding (mi-vergoeding) van het gebouw en de school. De budgetvergoeding is berekend conform de methodiek van Centrale Financiën Instellingen (CFI). Het budget is afhankelijk van het aantal leerlingen per schoolsoort, het aantal leerjaren en eventuele toeslagen en vaste bedragen per school. De exploitatiebudgetten van het voortgezet onderwijs zijn onderverdeeld in drie hoofdgroepen, namelijk: schoonmaak, onderhoud gebouw en terrein en overige exploitatie.

Onder de hoofdgroep overige exploitatie vallen zowel kosten die conform de NEN-normen behoren tot de gebouwgebonden exploitatiekosten als de facilitaire kosten. Om de vergelijking tussen de werkelijke kosten en de budgetvergoeding voor scholen zo zuiver mogelijk te maken, is in deze rapportage de exacte indeling conform de NEN losgelaten.

Vanwege de systematiek van administreren en rapporteren van de deelnemende scholen bleek het niet mogelijk alle benodigde gegevens in de hoofdgroep overige exploitatie te achterhalen voor een zuivere vergelijking van de exploitatiekosten met de exploitatiebudgetten. Dit betreft vooral de kosten van administratie, beheer en bestuur ten behoeve van de bedrijfsvoering.

Daardoor is de vergelijking tussen de werkelijke kosten en het budget alleen uitgevoerd voor de hoofdgroepen schoonmaak en onderhoud gebouw en terrein.

De exploitatiekosten en verbruiksgegevens zijn voortgekomen uit de jaarrekening van de scholen en de jaaropgave en verbruiksgegevens van de nutsbedrijven van het jaar 2007. Voor het aantal leerlingen is de oktobertelling van het schooljaar 2006-2007 aangehouden.

De deelnemende scholen hebben een vragenlijst ontvangen die digitaal ingevuld en aangeleverd is aan Hevo. In de toelichting op de vragen is getracht zo specifiek mogelijk te zijn, ter voorkoming van onduidelijkheden over de toekenning van kosten aan een kostenpost.

De aangeleverde data zijn door de onderzoekers op compleetheid gecontroleerd. Waar nodig is contact gezocht met de betreffende school ter verduidelijking van de data. In bijlage C is het complete overzicht van de resultaten per deelnemer opgenomen. Hierin is tevens te zien dat er op onderdelen gegevens ontbreken. Uit de N-factor is op te maken hoeveel scholen op een bepaald onderdeel verwerkt zijn in de berekening van gemiddelden, mediaan etc. Hierdoor is voorkomen dat ontbrekende gegevens een effect zouden hebben op de berekende waarden.

Kenmerkend voor het technisch onderhoud is dat er jaarlijks terugkerende onderhoudskosten zijn en dat er jaarlijks gereserveerd wordt om na een bepaalde periode grotere onderhoudswerkzaamheden tegelijkertijd uit te voeren. Gebleken is dat niet alle deelnemers reserveren voor toekomstig groot onderhoud. Dit is specifiek vermeld in bijlage C en gecorrigeerd in de statistische analyse. Eén deelnemer heeft een grotere onderhoudsbeurt en verbouwing niet als een separaat project geadministreerd, maar heeft deze opgenomen als reguliere uitgaven in de jaarrekeningen. Hierdoor zou geen zuivere vergelijking ontstaan tussen de deelnemers. In de statistische analyse is dit gecorrigeerd.

Ondanks de uitgevoerde controles en nagestreefde nauwkeurigheid kan Hevo onmogelijk garanderen dat de gegevens die voor de analyses gebruikt zijn ook juist zijn. Het blijft de verantwoordelijkheid van de deelnemende schoolinstellingen om de juiste gegevens aan te leveren. Hevo is op geen enkele wijze verantwoordelijk voor de gevolgen van het gebruik van de gegevens uit deze benchmark-rapportage.

2.2 Respons

Conform gegevens van CFI zijn er in 2007 totaal 658 scholen voor voortgezet onderwijs in Nederland.

Bij VOS/ABB zijn 160 voortgezet onderwijs-scholen aangesloten, dit bepaalt de omvang van de populatie.

25 scholen voor voortgezet onderwijs hebben deelgenomen aan het onderzoek, dit is de steekproefgrootte. Op basis van die gegevens heeft het onderzoek een foutmarge van 15,16%.

2.3 Analysemethode

Als analysemethode voor de verdeling van de kosten van de deelnemers wordt er gebruik gemaakt van een 'boxplot'. Een boxplot maakt gebruik van een 'vijfgetallen-samenvatting'. Deze bestaat uit het minimum, het eerste kwartiel (de eerste 25% van alle waarden), de mediaan (de eerste 50% van alle waarden), het derde kwartiel (de eerste 75% van alle waarden) en het maximum.

Q0: (1,5 x IQR) gemeten vanaf Q1.

Min.: kleinst waargenomen waarde.

Q1: 1^e kwartiel (ook wel 0,25 kwartiel).

Mediaan: het middelste getal van de verdeling (2^e kwartiel).

Q3: 3^e kwartiel (ook wel 0,75 kwartiel).

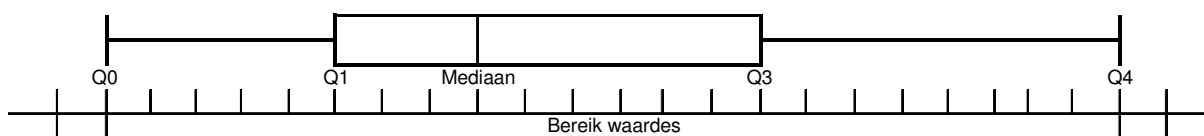
Max.: grootst waargenomen waarde.

Gemiddelde: gemiddelde van alle waargenomen waarden.

IQR: interkwartielafstand. Het verschil tussen het 1^e en 3^e kwartiel (Q3-Q1).

Q4: 1,5 x IQR + Q3.

Grafische weergave boxplot

De 50% van de waarden van de boxplot liggen tussen Q1 en Q3 (in de 'doos' van de boxplot). Q1 en Q3 worden niet beïnvloed door extreme waarden, in tegenstelling tot het gemiddelde dat wel door extreme waarden wordt beïnvloed.

Het bereik van de boxplot ligt tussen Q0 en Q4, de waarden moeten hier tussen liggen. De waarden die hier buiten vallen worden gezien als uitschieters.

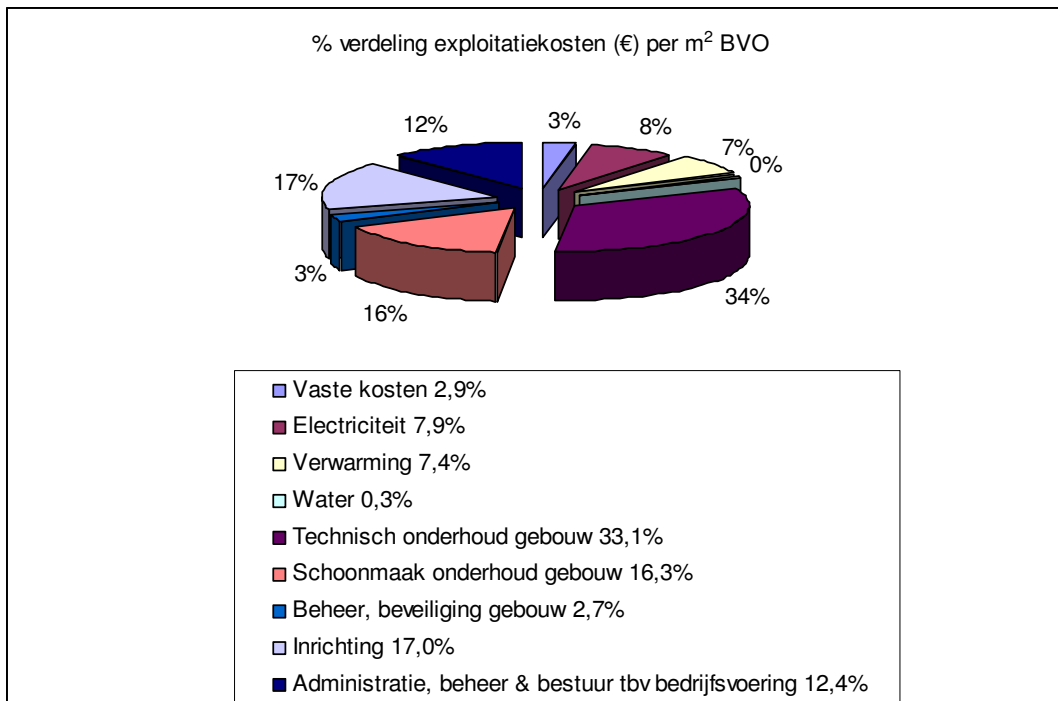
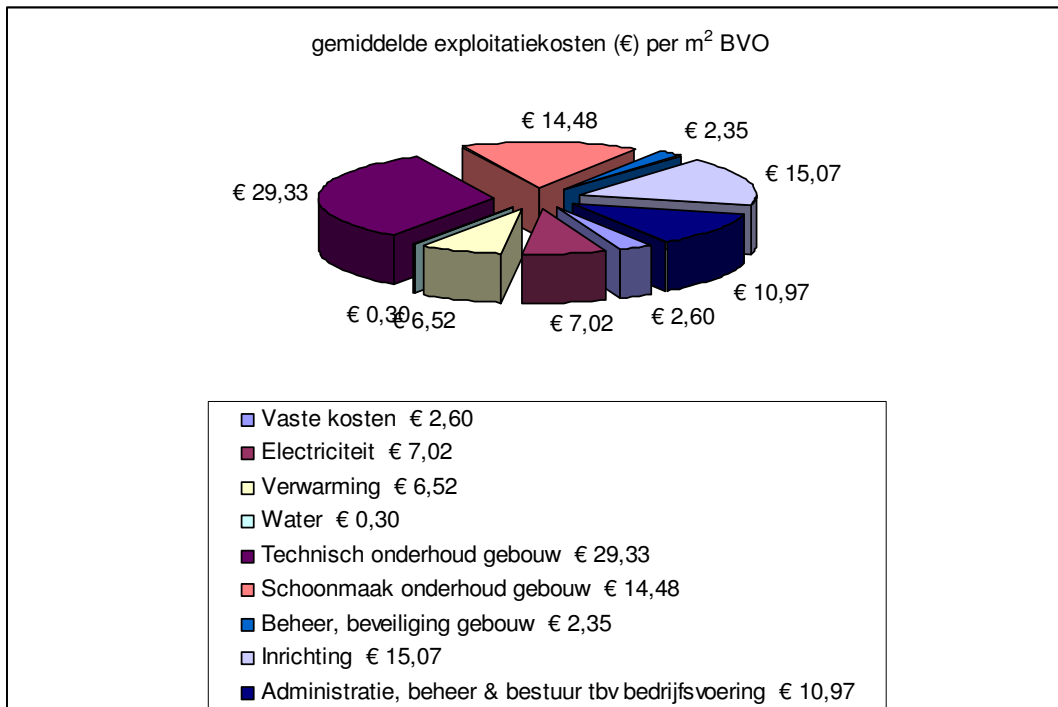
3. Resultaten kengetallen exploitatiekosten deelnemende scholen

Aantal scholen		N=25		
Parameter	Gemiddeld	Standaard deviatie	Mediaan	IQR
Vaste kosten per m ² bvo	€ 2,60 (N=24)	€ 3,51	€ 1,33	€ 1,46
Elektriciteit				
Kosten per m ² bvo	€ 7,02 (N=25)	€ 3,07	€ 6,09	€ 4,25
Verbruik kW/m ² bvo	39,76	13,62	39,62	10,07
Verwarming				
			(N=16)	
Kosten per m ² bvo	€ 6,52 (N=16)	€ 2,78	€ 5,86	€ 6,57
Verbruik m ³ per m ² bvo	9,37 (N=16)	5,29	8,16	8,78
Water				
Kosten per m ² bvo	€ 0,30 (N=24)	€ 0,14	€ 0,28	€ 0,13
Verbruik m ³ per m ² bvo	0,19 (N=24)	0,09	0,18	0,08
Onderhoud				
Technisch onderhoud per m ² bvo	€ 29,33 (N=17)	€ 14,45	€ 21,66	€ 20,52
Schoonmaakonderhoud per m ² bvo	€ 14,48 (N=25)	€ 4,09	€ 14,06	€ 3,76
Kosten beheer en beveiliging gebouw per m ² bvo	€ 2,35 (N=25)	€ 2,41	€ 1,20	€ 2,95
Facilitaire kosten inrichting per m ² bvo	€ 15,07 (N=15)	€ 8,73	€ 14,58 (N=15)	€ 10,04
Kosten administratie, beheer en bestuur per m ² bvo	€ 10,97 (N=9)	€ 6,92	€ 9,78 (N=9)	€ 6,40
Som exploitatiekosten en facilitaire kosten per m ² bvo @	€ 88,64	N.v.t.	€ 74,84	N.v.t.

@: de exploitatiekosten en facilitaire kosten die zijn opgenomen in de materiële exploitatie, met uitzondering van de kosten van loopbaanoriëntatie en begeleiding. Doordat op onderdelen deelnemende scholen geen waarden hebben opgegeven, is ervoor gekozen om een sommatie van de gemiddelde waarden en mediaan toe te passen in afwijking van de totaalstelling in bijlage C.

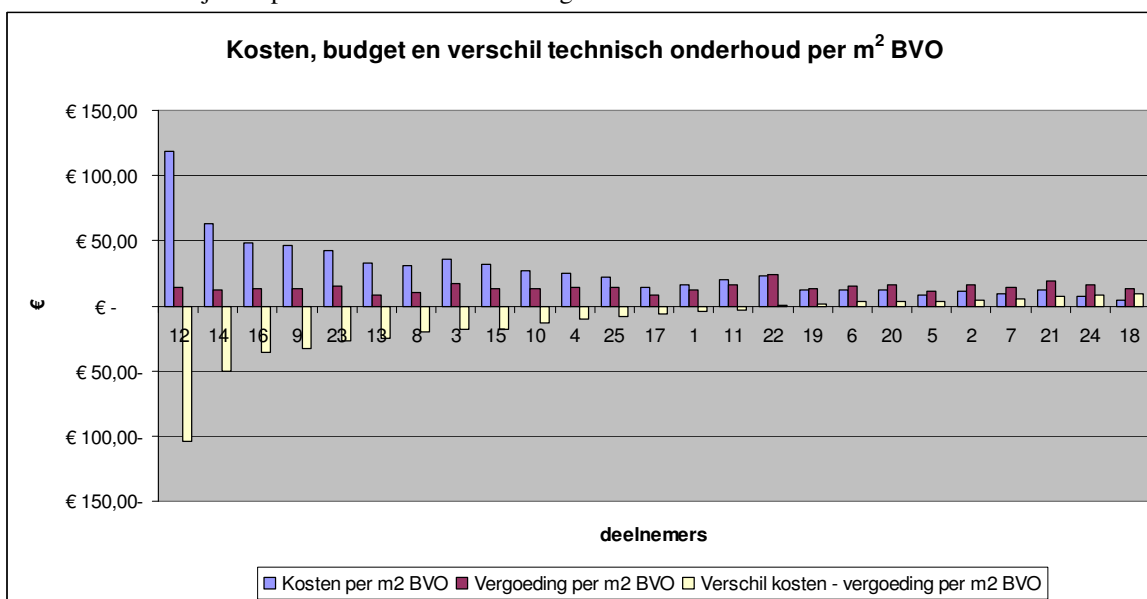
3.1.1 Verdeling gemiddelde exploitatiekosten per m² bvo

Om de verdeling van de exploitatiekosten overzichtelijk te maken zijn deze weergegeven in een cirkeldiagram. Er is voor gekozen om per kengetal het gemiddelde te nemen. Doordat extreme waarden het gemiddelde beïnvloeden, zijn deze waarden buiten beschouwing gelaten.

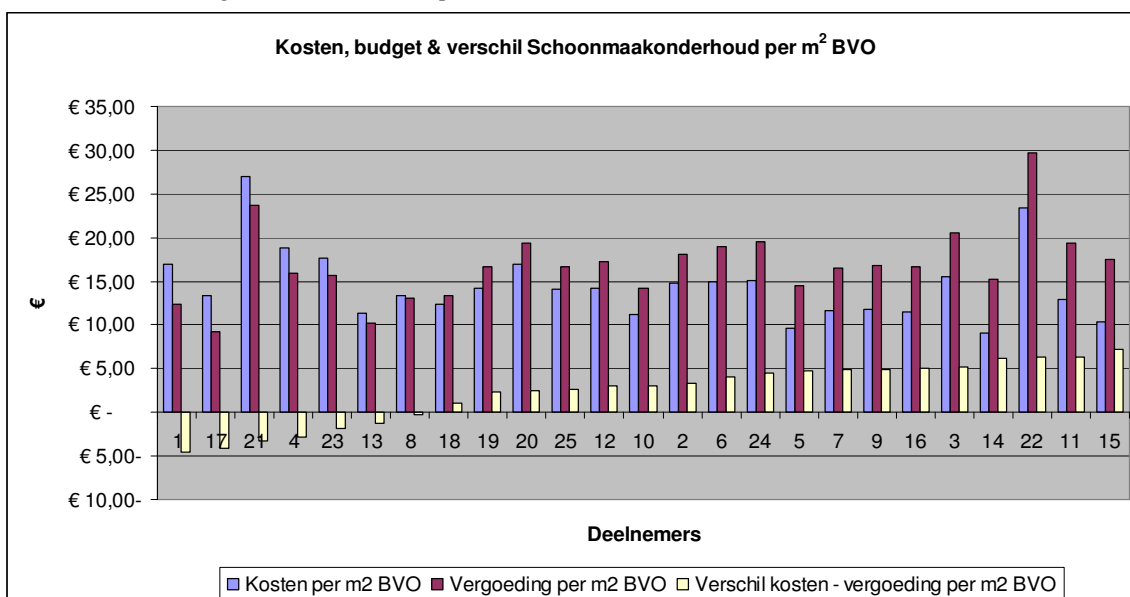
4. Exploitatiekosten versus exploitatiebudget technisch onderhoud en schoonmaakonderhoud

Voor de onderdelen technisch onderhoud en schoonmaakonderhoud is een vergelijking gemaakt tussen de werkelijke exploitatiekosten en het budget.

Opgemerkt wordt dat de deelnemers 5, 6, 7, 17, 18 en 19 in 2007 niet reserveren voor toekomstig groot onderhoud, waardoor deze waarden een vertekend beeld geven.

Desondanks is het gemiddelde tekort op het technisch onderhoud -/- €13,14/m² bvo.

Het gemiddelde overschot op het schoonmaakonderhoud bedraagt €2,36/m² bvo.

5. Algemene conclusie resultaten onderzoek

Het onderzoek heeft een grote hoeveelheid gegevens opgeleverd en geeft zowel op hoofdlijnen als op onderdelen inzicht in de exploitatiekosten en exploitatiebudgetten van scholen in het voortgezet onderwijs. Opvallend is dat, ook na correctie in de statistische analyse, de spreiding in exploitatiekosten van deelnemers zowel op onderdelen als op de totale exploitatiekosten groot is. Voor de onderzoekers was het niet mogelijk om hier een verklaring voor te vinden. Mogelijkerwijs kan nader onderzoek bij de desbetreffende scholen hier wel een verklaring voor geven.

Doordat er teveel deelnemers zijn die op onderdelen geen volledige opgave van kosten hebben aangeleverd, is het niet verantwoord om conclusies te verbinden aan de totale exploitatiekosten.

De waarde van deze benchmarkrapportage is er naar onze mening vooral in gelegen dat scholen de eigen situatie met die van collega-scholen kunnen vergelijken en bezien of er aanleiding is om de situatie te optimaliseren.

6. Aanbeveling

Hevo verwacht dat het in het belang is van scholen in het voortgezet onderwijs om goed en betrouwbaar inzicht te krijgen in zowel de exploitatiekosten als de exploitatiebudgetten van de eigen organisatie en vergelijkbare scholen. Daarvoor is het echter noodzakelijk dat scholen in de wijze van administreren van exploitatiekosten aansluiting zoeken bij de wijze waarop de exploitatiebudgetten berekend worden. Indien het besef van het belang van een goede benchmark voor de exploitatiekosten van schoolgebouwen ontstaat bij de schoolorganisaties, neemt hopelijk de deelname aan het onderzoek toe en worden de benodigde gegevens compleet aangeleverd. Het jaarlijks herhalen van het benchmarkonderzoek met een groter aantal deelnemers zou de betrouwbaarheid verhogen en tevens de mogelijkheid bieden tot het maken van trendanalyses.

Graag verneemt Hevo van de deelnemende scholen hun reactie en suggesties op dit benchmarkonderzoek ten behoeve van een vervolgonderzoek voor het jaar 2008.

Bijlagen

Bijlage A: definities

V.O.	Voortgezet onderwijs.
Bedragen	Bedragen in euro's, op jaarbasis aangegeven inclusief btw.
M ²	Vierkante meter.
M ³	Kubieke meter.
kWh	Kilowattuur.
Bvo	Oppervlakte van een ruimte, gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van de opgaande scheidingsconstructies die de desbetreffende ruimte omhullen. Voor de bepaling van de brutovloeroppervlakte wordt verwezen naar de NEN 2580.
M ² bvo	Het aantal vierkante meters brutovloeroppervlak.
Nvo	De oppervlakte van een ruimte of een groep van ruimten, gemeten op vloerniveau, tussen de begrenzen opgaande scheidingsconstructies van de afzonderlijke ruimten. Voor de bepaling van de nettovloeroppervlakte wordt verwezen naar de NEN 2580.
M ² per nvo	Het aantal vierkante meters nettovloeroppervlak.
NEN	Nederlandse norm.
Q0 t/m Q4 en IQR	Q0 (1,5 x IQR) gemeten vanaf Q1. Q1 (eerste kwartiel) correspondeert met de waarde op 25% van de reeks waarden. Q2 (mediaan) correspondeert met de waarde op 50% van de reeks waarden. Q3 (derde kwartiel) correspondeert met de waarde op 75% van de reeks waarden. Dit betekent dat 50% van de waarden tussen het eerste en het derde kwartiel ligt. Q1 en Q3 worden niet beïnvloed door extreme waarden, in tegenstelling tot het gemiddelde dat wel door extreme waarden wordt beïnvloed. Q4 (1,5 x IQR + Q3). IQR (interkwartielafstand) is Q3-Q1.
Vaste kosten	Het betreft betalingen ten behoeve van de huisvesting en locatie, zoals de onroerendezaakbelastingen (gebruiker en eigenaar), de waterschapslasten, de polderlasten, de rioolrechten en overige milieuheffingen (zoals leges).
Technisch onderhoud	Alle activiteiten, diensten en middelen die erop gericht zijn om het gebouw in zodanige (technische) staat te houden dat de gebruiksmogelijkheden gewaarborgd zijn.

Schoonmaakonderhoud	Alle activiteiten, diensten en middelen die gericht zijn op het reinigen en in schone staat houden van het onroerend goed en de inventaris van een organisatie.
Benchmarking	Vergelijking van gegevens van de eigen organisatie met die van andere organisaties.

Bijlage B: toelichting begrippen exploitatiekosten en facilitaire kosten

In de NEN 2632 staan de begripsomschrijving en de indeling van de exploitatiekosten beschreven. Deze norm is van toepassing op gebouwen en bijbehorende terreinen. De exploitatiekosten van een gebouw zijn de terugkerende kosten die voortkomen uit het in eigendom hebben, in stand houden dan wel gebruiken van een gebouw. De exploitatiekosten worden verdeeld over vijf hoofdgroepen:

1. Vaste kosten

Dit zijn de kosten die verbonden zijn aan het in eigendom hebben en gebruiken van het gebouw en bijbehorende terrein. De kosten die hieronder vallen zijn:

- Rente en afschrijving.
- Erfpacht.
- Verzekeringen.
- Publiekrechtelijke heffingen. Bij belastingen en heffingen moet onder andere gedacht worden aan de onroerendezaakbelasting (OZB) en de door de gemeente opgelegde heffingen, zoals onder andere zuiveringslasten, waterschapslasten, rioolrecht en reinigingsrecht.
- Vuilverwerking. Dit zijn kosten die over het algemeen vallen onder schoonmaakonderhoud, maar vaak bij schoolgebouwen geadmistreerd staan onder heffingen.
- Huurkosten. Dit zijn kosten die betaald moeten worden voor het huren van bijvoorbeeld sportlokalen of noodlokalen.

2. Energiekosten

Energiekosten zijn de kosten van het energieverbruik van het gebouw. Deze kosten worden onderscheiden in kosten voor:

- Elektriciteit.
- Verwarming.
- Andere energiebronnen (wind, zon e.d.).
- Water.

3. Onderhoudskosten

Onderhoudskosten zijn de kosten die nodig zijn om het gebouw en het terrein kwalitatief in goede staat te houden, zodat de gebruiker goed kan functioneren. Het onderhoud heeft betrekking op bouwkundige voorzieningen, installaties en de vaste inrichting van het terrein. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

- Technisch onderhoud. Hieronder vallen het preventief en correctief onderhoud van het gebouw. Hierbij kan men denken aan het schilderwerk of onderhoud aan de lift e.d.
- Schoonmaakonderhoud. Hieronder vallen onder andere het reinigen van de binnen- en buitenzijde van het gebouw en terrein.

4. Administratieve beheerkosten

Dit zijn de kosten van de administratie, uitsluitend met betrekking tot het beheer van het gebouw. Dit zijn bijvoorbeeld: bemiddelingskosten, boekhouding en administratieve personeelskosten.

5. Specifieke bedrijfskosten

Dit zijn de kosten die voortkomen uit het functioneren van het bedrijf in het gebouw. Een voorbeeld hiervan zijn de kosten voor bewaking en beveiliging.

Met het volgen van de NEN 2632 worden de exploitatiekosten die ontstaan door het in eigendom hebben, in stand houden of gebruiken van het gebouw goed vastgelegd. In feite worden de huisvestingskosten vastgelegd. Het nadeel is dat de organisatiegebonden kosten ontbreken.

In de facilitaire kosten worden onder andere de organisatiegebonden kosten meegenomen. De organisatiegebonden kosten zijn de specifieke bedrijfskosten die in de NEN 2632 worden genoemd alleen dan gedetailleerder uitgewerkt. De facilitaire kosten worden verdeeld over twee hoofdgroepen:

1. Specifieke organisatiekosten

Dit zijn de kosten die voortkomen uit het functioneren van de organisatie van het gebouw. De groepen die hieronder vallen zijn:

- Administratie, beheer en bestuur ten behoeve van de bedrijfsvoering.
- Beheerkosten ten behoeve van personeel.
- Receptiekosten.
- Catering- en restauratieve kosten.
- Kosten reprografie en interne post.
- Vervoer.
- Overig (kinderopvang bedrijfsfitness e.d.).

2. Middelen, inrichting, inventaris, ICT

Dit zijn kosten die voortkomen uit de functie van het bedrijf. Uit de functie volgt de soort inrichting van het gebouw. Hier wordt gevraagd naar het onderhoud aan de middelen en de reservering/afschrijving op jaarbasis.

In het onderzoek is niet de exacte opzet volgens de normen gevolgd, maar is aansluiting gezocht bij de onderdelen die opgenomen zijn in de berekening van het budget voor de materiële instandhouding.

Bijlage C: overzicht kengetallen deelnemende voortgezet onderwijs-scholen

Werkelijke gebouwgebonden exploitatiekosten															
				Vaste kosten:	Energie: Elektriciteit		Energie: Verwarming		Energie: Water		Onderhoud (gebouw)		Beheer & beveiliging		
Nummer	Aantal II	Aantal m ² BVO	Aantal m ² NVO	per m ² BVO	Kosten per m ² BVO	Verbruik kWh per m ² BVO	Kosten per m ² BVO	Verbruik m ³ per m ² BVO	Kosten per m ² BVO	Verbruik m ³ per m ² BVO	opm.	technisch ond. kosten per m ² BVO	Schoonmaak ond. Kosten per m ² BVO	beheer gebouw per m ² BVO	
1	732	11783	10712	€ 0,88	€ 5,48	33,55	€ 5,07	7,46	€ 0,18	0,19		€ 16,08	€ 16,87	€ 5,02	
2	969	9664	8785,5	€ 4,70	€ 5,26	37,51	€ 6,38	10,57	€ 0,11	0,07		€ 11,43	€ 14,85	€ 2,00	
3	600	4697	4270	€ 2,28	€ 9,21	41,79	€ 7,14	10,77	€ 0,38	0,25		€ 36,00	€ 15,45	€ 6,13	
4	765	8310	7554,5	€ 7,33	€ 9,25	69,26	€ 8,43	14,84	€ 0,71	0,48		€ 24,69	€ 18,79	€ 9,80	
5	1533	18059	16417	€ 2,29	€ 5,32	37,51	€ 3,96	7,88	€ 0,31	0,17	grgo	€ 7,90	€ 9,70	€ 0,37	
6	1104	9178	8344	€ 2,24	€ 3,68	21,87	€ 4,37	1,64	€ 0,28	0,16	grgo	€ 11,92	€ 14,99	€ 0,67	
7	1317	13808	12553	€ 1,96	€ 5,59	30,31	€ 6,57	1,10	€ 0,58	0,12	grgo	€ 8,84	€ 11,69	€ 0,63	
8	1906	23456	21324	€ 0,28	€ 9,45	42,97	€ -	0,00	€ 0,26	0,17		€ 30,37	€ 13,39	€ 4,85	
9	945	8792	7993	€ 0,81	€ 7,25	32,89	€ -	0,00	€ 0,07	0,04		€ 46,08	€ 11,85	€ 0,20	
10	198	2992	2720	€ 1,48	€ 8,94	40,51	€ -	0,00	€ 0,57	0,38		€ 26,70	€ 11,18	€ 5,31	
11	628	5160	4691	€ 0,92	€ 11,94	54,17	€ -	0,00	€ 0,29	0,19		€ 19,92	€ 13,00	€ 0,35	
12	834	7652	6956	€ 0,52	€ 11,55	52,45	€ -	0,00	€ 0,52	0,35		€ 118,30	€ 14,27	€ 1,20	
13	2028	34289	31172	€ 1,33	€ 12,84	58,35	€ -	0,00	€ 0,27	0,18		€ 32,39	€ 11,35	€ 1,01	
14	794	8210	7464	€ 0,80	€ 9,31	42,25	€ -	0,00	€ 0,17	0,12		€ 63,21	€ 9,00	€ 0,92	
15	2195	19280	17527	€ 0,80	€ 9,35	42,46	€ -	0,00	€ 0,28	0,18		€ 31,63	€ 10,31	€ 1,46	
16	1053	11303	10275,5	€ 0,86	€ 11,08	50,33	€ -	0,00	€ 0,24	0,16		€ 48,77	€ 11,51	€ 0,90	
17	647	14818	8891	€ 0,64	€ 4,25	31,77	€ 7,70	12,48	€ 0,25	0,20	grgo	€ 14,62	€ 13,33	€ 2,43	
18	154	2570	2100	€ 1,29	€ 3,94	25,75	€ 13,68	22,32	€ 0,31	0,21	grgo	€ 3,92	€ 12,33	€ 2,72	
19	1656	15739	12591	€ 2,01	€ 3,06	27,13	€ 5,18	7,80	€ 0,09	0,07	grgo	€ 11,81	€ 14,22	€ 3,58	
20	1733	15965	14514	€ 1,13	€ 4,85	39,62	€ 9,40	7,71	€ 0,50	0,41		€ 12,53	€ 16,91	€ 0,35	
21	2103	14875	13523	€ 13,06	€ 5,44	64,42	€ 3,81	8,33	€ 0,31	0,26		€ 11,87	€ 26,93	€ 2,19	
22	1374	7327	6661	€ 49,79	€ 6,09	36,68	€ 4,75	7,98	€ 0,23	0,19		€ 22,76	€ 23,40	€ 0,39	
23	451	6722	6111	€ 1,87	€ 5,05	33,08	€ 9,73	15,85	€ 0,13	0,10		€ 42,51	€ 17,61	€ 0,32	
24	873	7200	5500	€ 0,22	€ 6,12	41,28	€ 5,35	8,78	€ 0,18	0,20	grgo	€ 7,43	€ 15,09	€ 1,16	
25	1946	20591	18719	€ 12,62	€ 1,21	6,07	€ 2,80	4,44	€ 0,31	0,14		€ 21,66	€ 14,06	€ 4,82	
Geel= waarde niet meegenomen in statistische analyse (N)															
				gemiddelde	2,60	7,02	39,76	6,52	9,37	0,28	0,19		29,33	14,48	2,35
				SD	3,51	3,07	13,62	2,78	5,29	0,14	0,09		14,45	4,09	2,41
				N=aantal	24,00	25,00	25,00	16,00	16,00	24,00	24,00		17,00	25,00	25,00
				mediaan	1,33	6,09	39,62	5,86	8,16	0,28	0,18		21,66	14,06	1,20
				1e kwartiel (Q1)	0,81	5,05	32,89	4,66	0,00	0,18	0,14		11,87	11,69	0,63
				3e kwartiel (Q3)	2,28	9,31	42,97	7,88	8,78	0,31	0,21		32,39	15,45	3,58
				IQR (Q3-Q1)	-0,52	-1,04	-6,72	-1,21	-8,16	-0,09	-0,05		-9,80	-2,37	-0,57
				N=aantal	25,00	25,00	25,00	16,00	16,00	25,00	25,00		25,00	25,00	25,00

Facilitaire kosten						Budget vergoeding					Verschillen		
opm.	inrichting per m2 BVO	Administratie, beheer & bestuur tbv bedrijfsvoering per m2 BVO	Totale exploitatie kosten:			Totale vergoeding:					Verschil kosten vs. Vergoeding		
			Totale kosten per m2 BVO #	Kosten per leerling	Totale kosten per m2 NVO	Schoonmaak per m2 BVO	Onderhoud gebouw & terrein per m2 BVO	Overige exploitatie kosten per m2 BVO	Vergoeding per m2 BVO	Vergoeding per leerling	Schoonmaak per m2 BVO	Onderhoud gebouw & terrein per m2 BVO	
	€ 15,81	€ 1,21	€ 66,59	€ 1.071,84	€ 73,24	€ 12,36	€ 11,97	€ 33,63	€ 57,96	1160,57	€ 4,52-	€ 4,11-	
	€ 15,21	€ -	€ 59,93	€ 597,74	€ 65,93	€ 18,13	€ 15,70	€ 33,66	€ 67,48	861,45	€ 3,28	€ 4,27	
	€ 10,33	€ -	€ 86,91	€ 667,22	€ 93,75	€ 20,57	€ 17,54	€ 35,46	€ 73,57	652,04	€ 5,12	€ 18,46-	
	€ 8,25	€ 24,07	€ 111,32	€ 1.162,14	€ 117,68	€ 15,97	€ 13,99	€ 43,65	€ 73,61	799,55	€ 2,83-	€ 10,70-	
	€ 13,90	€ 8,58	€ 52,33	€ 606,70	€ 56,65	€ 14,47	€ 11,64	€ 34,74	€ 60,85	820,30	€ 4,77	€ 3,74	
	€ 20,53	€ 10,35	€ 69,02	€ 566,67	€ 74,98	€ 18,97	€ 15,29	€ 42,11	€ 76,38	633,38	€ 3,99	€ 3,37	
	€ 14,58	€ 9,41	€ 59,85	€ 616,39	€ 64,67	€ 16,56	€ 14,04	€ 39,33	€ 69,94	803,69	€ 4,87	€ 5,21	
grvi	€ -	€ -	€ 58,61	€ 721,25	€ 64,47	€ 13,13	€ 10,22	€ 14,84	€ 38,19	671,87	€ 0,26-	€ 20,15-	
grvi	€ -	€ -	€ 66,26	€ 616,47	€ 72,88	€ 16,76	€ 13,67	€ 8,33	€ 38,76	627,37	€ 4,92	€ 32,42-	
grvi	€ -	€ -	€ 54,17	€ 818,62	€ 59,59	€ 14,27	€ 13,30	€ 16,30	€ 43,87	1224,45	€ 3,09	€ 13,40-	
grvi	€ -	€ -	€ 46,41	€ 381,35	€ 51,05	€ 19,40	€ 16,46	€ 13,50	€ 49,36	645,13	€ 6,41	€ 3,46-	
grvi	€ -	€ -	€ 146,37	€ 1.342,95	€ 161,02	€ 17,28	€ 14,25	€ 13,80	€ 45,33	638,91	€ 3,01	€ 104,05-	
grvi	€ -	€ -	€ 59,19	€ 1.000,73	€ 65,11	€ 10,14	€ 7,90	€ 15,45	€ 33,49	783,63	€ 1,21-	€ 24,49-	
grvi	€ -	€ -	€ 83,41	€ 862,46	€ 91,75	€ 15,16	€ 12,55	€ 11,20	€ 38,91	631,95	€ 6,16	€ 50,66-	
grvi	€ -	€ -	€ 53,81	€ 472,68	€ 59,20	€ 17,52	€ 13,61	€ 11,88	€ 43,00	614,65	€ 7,21	€ 18,02-	
grvi	€ -	€ -	€ 73,37	€ 787,59	€ 80,71	€ 16,60	€ 13,48	€ 13,09	€ 43,17	815,33	€ 5,08	€ 35,29-	
	€ 7,98	€ -	€ 51,20	€ 1.169,70	€ 85,12	€ 9,18	€ 8,55	€ 23,26	€ 41,00	1180,10	€ 4,15-	€ 6,07-	
	€ 8,54	€ -	€ 46,72	€ 766,12	€ 56,18	€ 13,41	€ 13,29	€ 30,48	€ 57,18	1267,57	€ 1,08	€ 9,37	
	€ 8,75	€ -	€ 48,70	€ 447,17	€ 58,81	€ 16,61	€ 13,08	€ 22,67	€ 52,35	631,47	€ 2,38	€ 1,26	
grvi	€ 0,31	€ -	€ 45,98	€ 423,65	€ 50,58	€ 19,35	€ 16,12	€ 16,55	€ 52,01	822,94	€ 2,43	€ 3,59	
	€ 34,82	€ 14,98	€ 113,41	€ 717,47	€ 111,58	€ 23,67	€ 19,16	€ 60,24	€ 103,07	729,04	€ 3,26-	€ 7,29	
	€ 16,83	€ 9,78	€ 134,02	€ 452,39	€ 93,32	€ 29,67	€ 23,61	€ 87,86	€ 141,14	636,95	€ 6,27	€ 0,85	
	€ 21,99	€ 3,50	€ 102,71	€ 1.508,91	€ 111,36	€ 15,71	€ 15,58	€ 42,59	€ 73,88	1350,56	€ 1,90-	€ 26,93-	
grvi	€ -	€ 16,82	€ 52,37	€ 431,99	€ 68,57	€ 19,54	€ 16,05	€ 43,08	€ 78,67	648,80	€ 4,45	€ 8,61	
	€ 28,29	€ -	€ 85,76	€ 833,58	€ 86,66	€ 16,64	€ 13,83	€ 50,05	€ 80,52	827,12	€ 2,58	€ 7,83-	
	15,07	10,97	70,09	88,62	761,75	78,99	16,84	14,19	30,31	61,35	819,15	2,36	-9,35
	8,73	6,92	24,30		301,73	25,64	4,18	3,21	18,68	24,05	229,54	3,53	15,99
	15,00	9,00	24,00		25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	24,00
	14,58	9,78	59,93	74,85	717,47	72,88	16,61	13,83	30,48	57,18	783,63	3,09	-6,07
	8,65	8,58	52,37	52,11	566,67	59,59	14,47	13,08	14,84	43,17	638,91	-0,26	-20,15
	18,68	14,98	85,76	104,85	862,46	91,75	18,97	15,70	42,11	73,61	827,12	4,92	3,59
	-5,94	-1,20	-7,56		-150,81	-13,29	-2,14	-0,76	-15,63	-14,01	-144,72	-3,36	-14,09
	15,00	9,00	25,00		25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	24,00

gecorrigeerd

Toelichting:

\$- Onder beheer gebouw valt: administratieve beheerkosten (voor beheer gebouw) en kosten bewaking/beveiliging. Onder inrichting valt: onderhoudskosten inrichting en reservering vervanging inrichting. Niet opgenomen zijn de kosten van loopbaanoriëntatie en begeleiding.

De totale exploitatiekosten geven een vertekend beeld voor die scholen die op onderdelen geen informatie aangeleverd hebben. Daarom wordt in de rapportage een totaaltelling van de berekende gemiddelden per subparagraaf opgenomen!

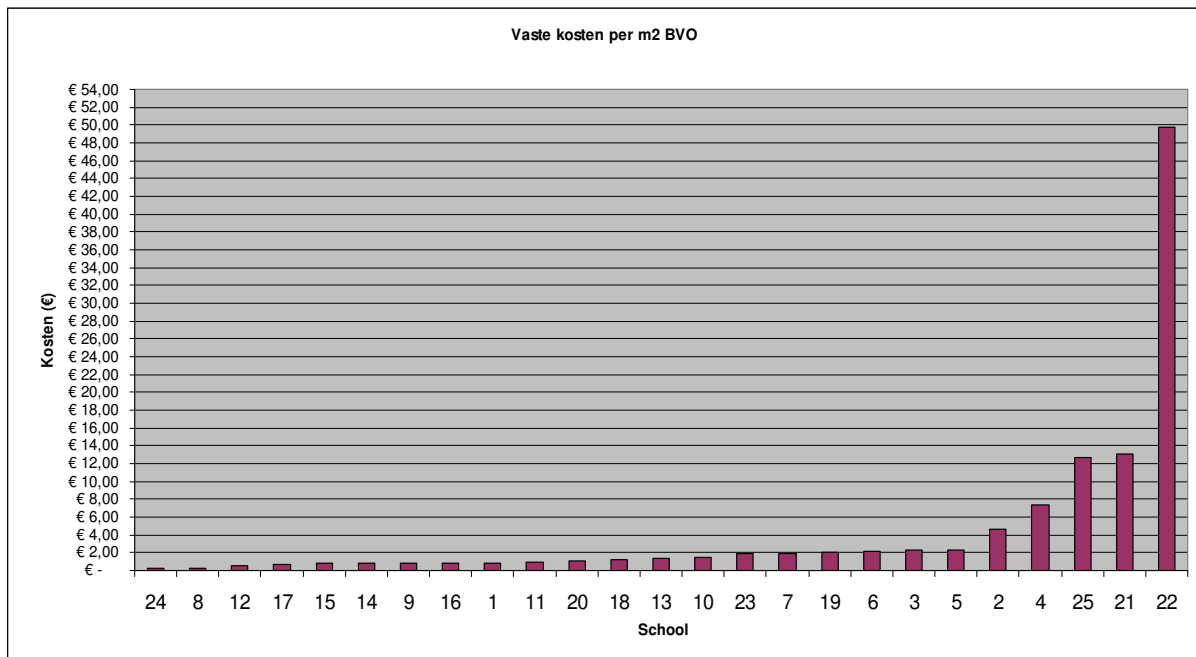
Verschil overige exploitatiekosten met budget is niet opgenomen omdat deze vergelijking niet zuiver is, door de wijze van administreren van scholen.

grgo = geen reservering voor groot onderhoud, grvi = geen reservering voor vervanging inrichting.

Bijlage D: resultaten kengetallen exploitatiekosten en prestaties

Vaste kosten

Onder de vaste kosten vallen de componenten huurkosten (van bijvoorbeeld een sporthal of noodlokalen), heffingen (onder andere zuiveringslasten, waterschapslasten, rioolrecht en reinigingsrecht) en verzekeringskosten (onder andere de WA-verzekering, brand- en stormverzekering).

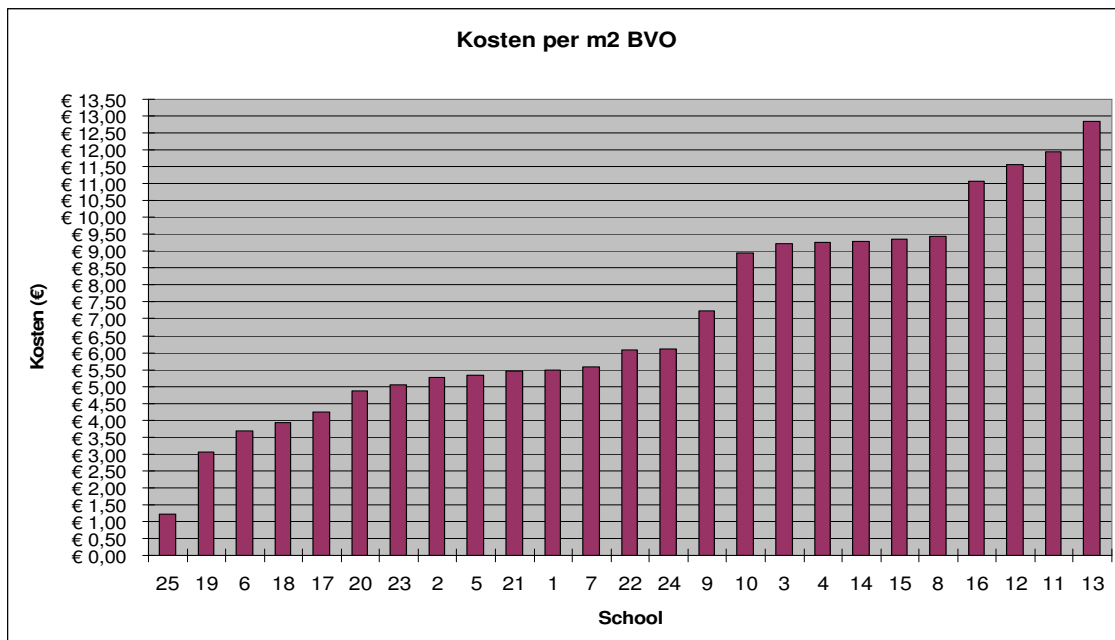
Het gemiddelde van de vaste kosten bedraagt € 1,67.

School 22 heeft hoge vaste kosten, onder andere vanwege de huur van noodlokalen. Hier wordt in de standaard berekeningsmethodiek van de mi-vergoeding geen rekening mee gehouden, waardoor deze waarde niet vergelijkbaar is met de overige deelnemers.

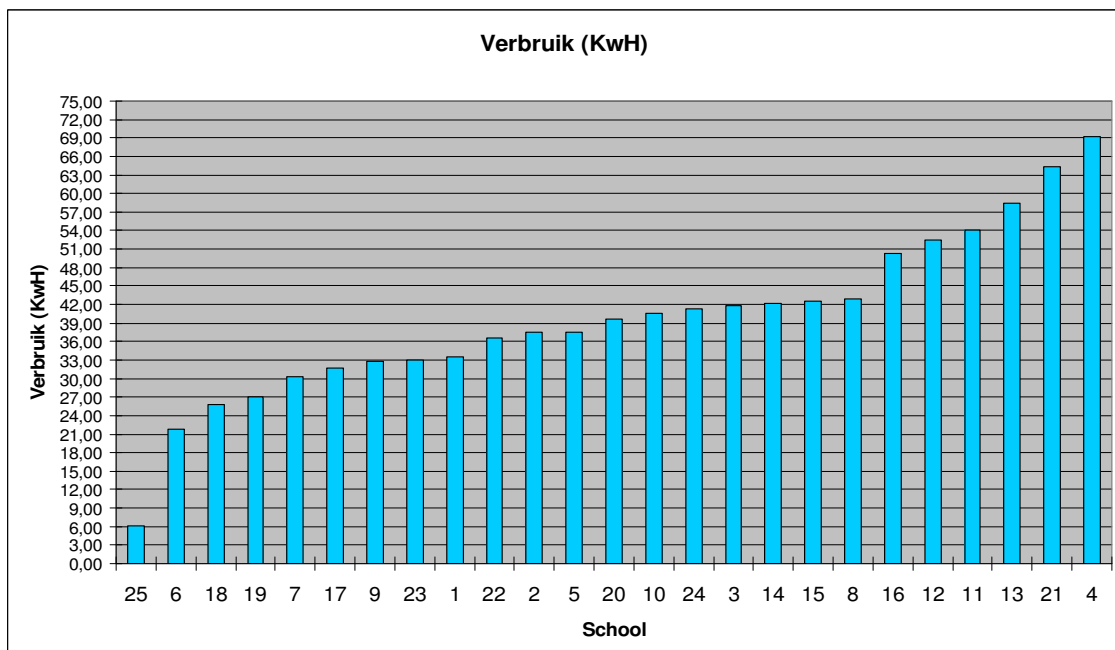
Energie

Elektriciteit

Kosten voor het verbruik van elektriciteit van de scholen omgerekend per m² bvo met het verbruik per kWh per m² bvo.

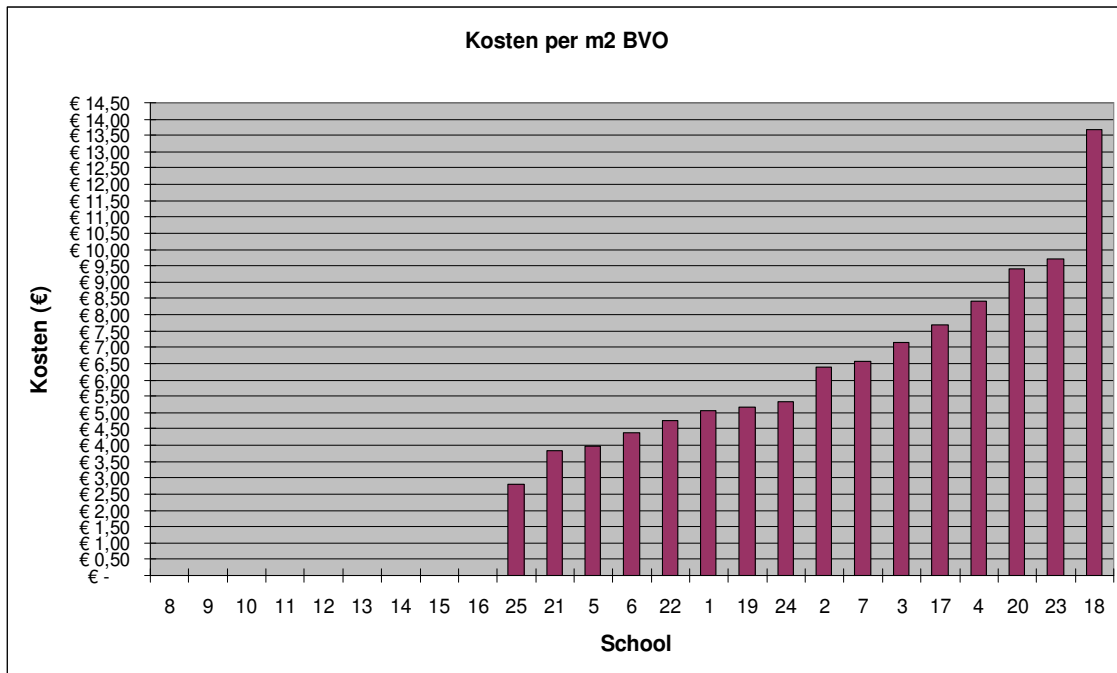
Het gemiddelde van de elektriciteitskosten bedraagt € 7,02.

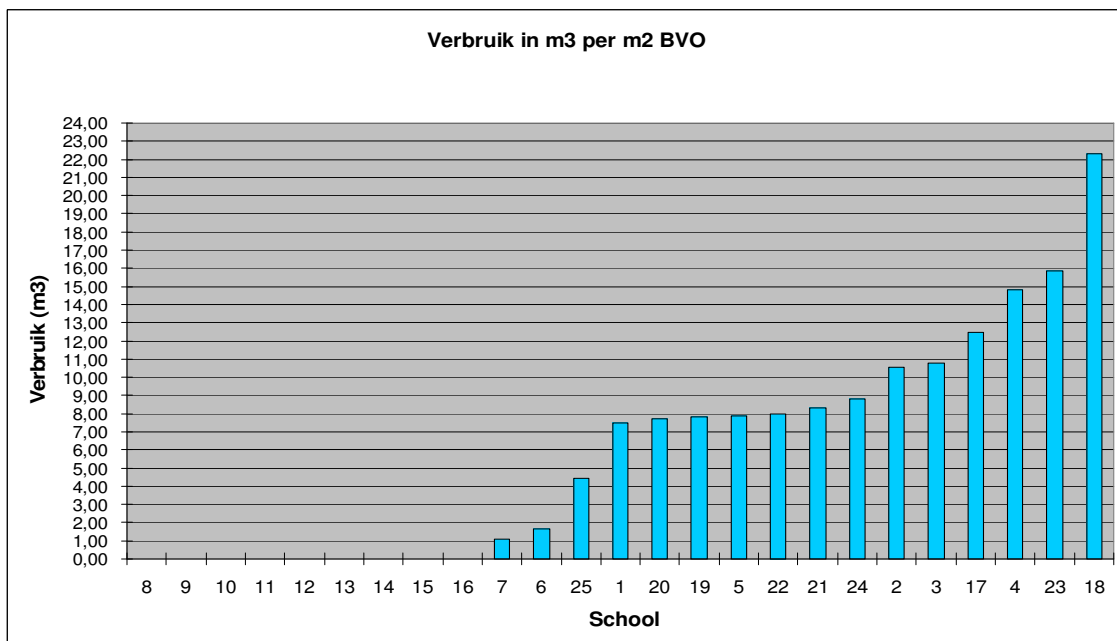
Het gemiddelde van het elektriciteitsverbruik bedraagt 39,76.

Verwarming

Kosten voor het verbruik van gas door de scholen, omgerekend per m² bvo met het verbruik per m³ per m² bvo.

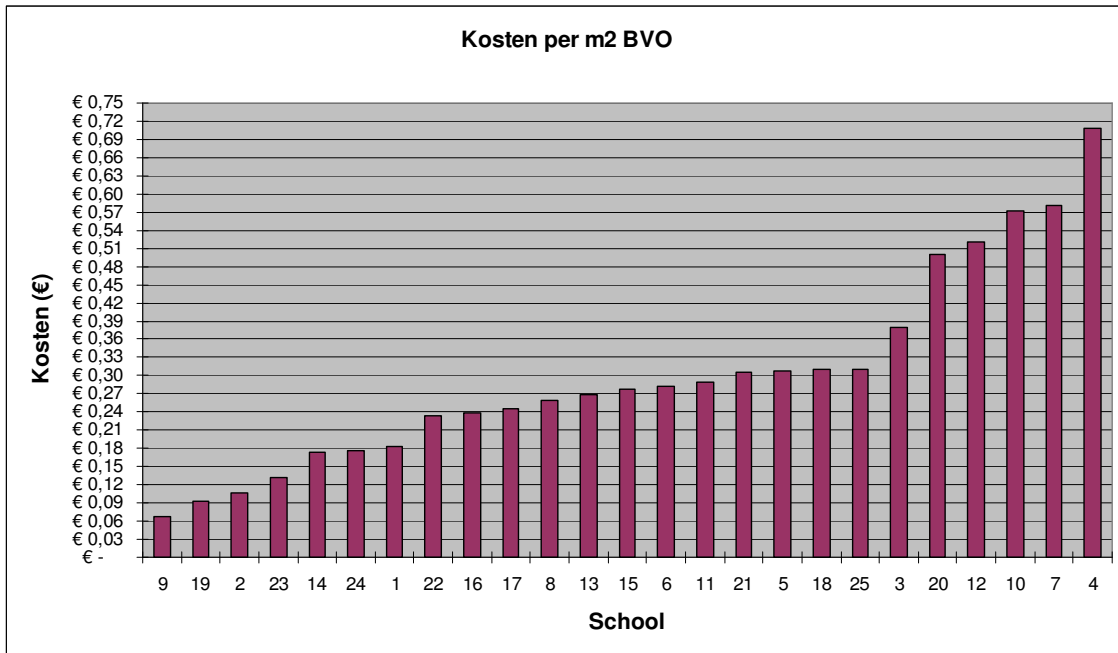
Het gemiddelde van de verwarmingskosten bedraagt € 6,52.

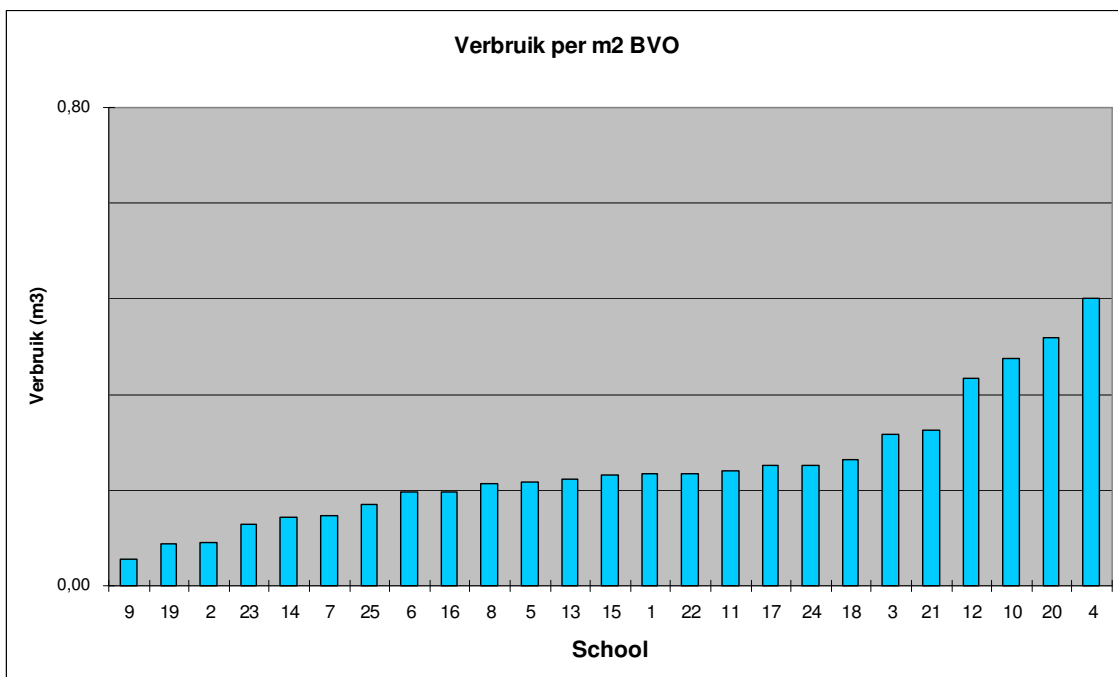
Het gemiddelde van het verbruik van verwarming bedraagt 9,37 m³.

Water

Kosten voor het verbruik van water door de scholen omgerekend per m² bvo met het verbruik in m³ per m² bvo.

Het gemiddelde van de kosten van het water bedraagt €0,30/m³.

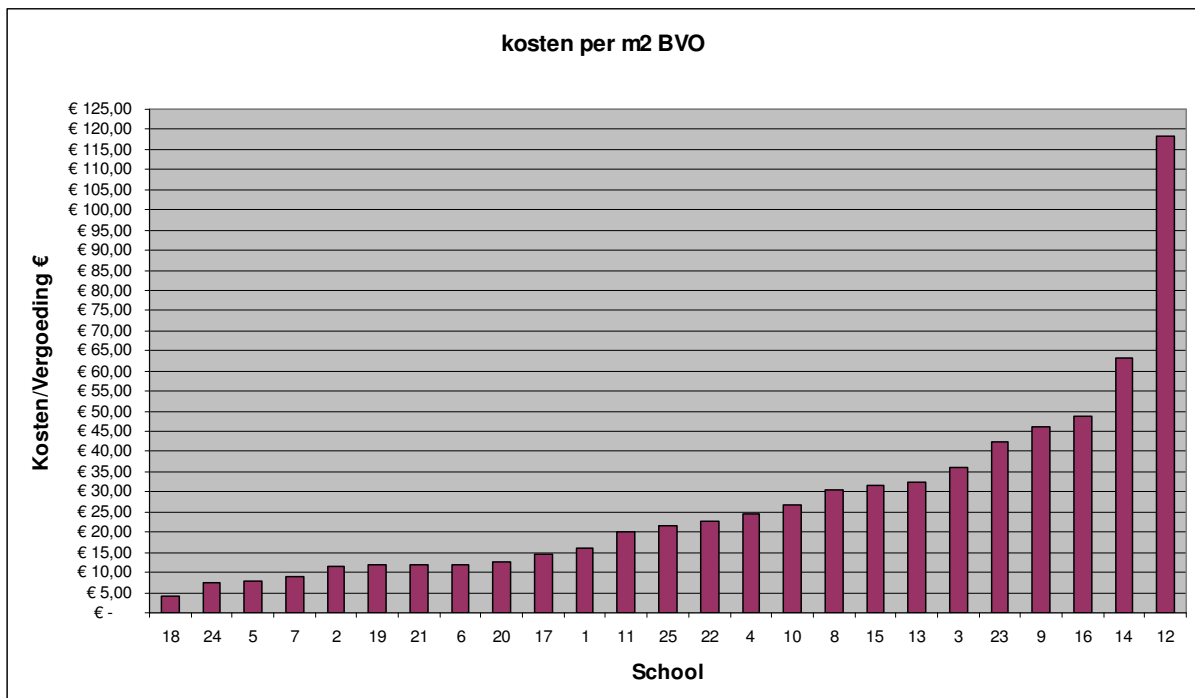
Het gemiddelde van het verbruik van het water bedraagt 0,18 m³.

Technisch onderhoud

Onder technisch onderhoud vallen kosten die voortvloeien uit het in stand houden van functies van het gebouw door middel van herstellen, vervangen en andere soortgelijke activiteiten. Hieronder wordt ook de dotatie gerekend die op jaarbasis wordt gereserveerd voor toekomstig groot onderhoud.

Opmerking

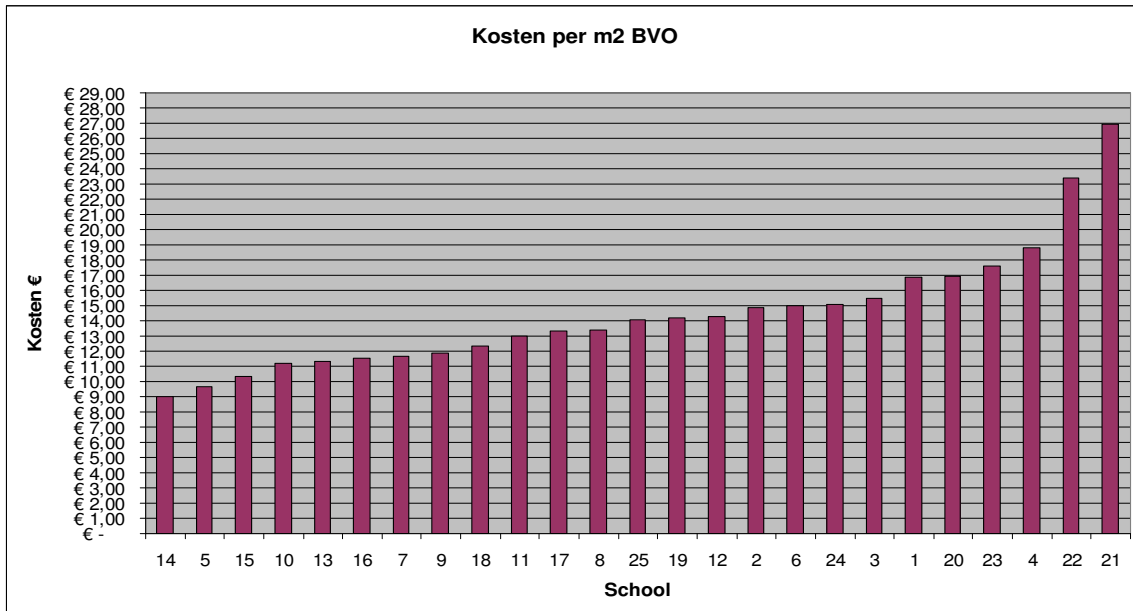
School 12 heeft hoge kosten voor technisch onderhoud. De oorzaak hiervan is dat deze school de afgelopen jaren renovaties/verbouwingen heeft gehad en ook voor aankomend jaar staat er nog een verbouwing gepland. Hierdoor geeft deze school een vertekend beeld. Het uitfilteren van deze kosten bleek voor deze school niet mogelijk.

Het gemiddelde van de kosten van het technisch onderhoud bedraagt € 22,63.

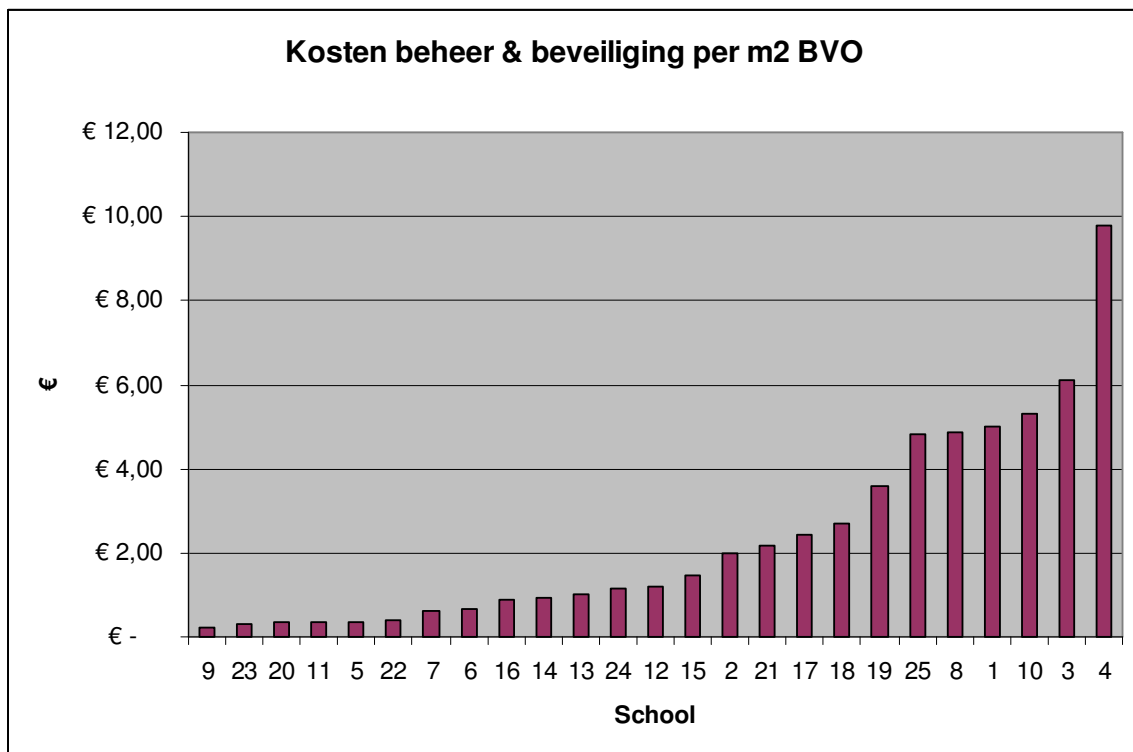
Schoonmaakonderhoud

Hieronder vallen de dagelijkse schoonmaak (van interieur, exterieur en de inrichting), specialistische schoonmaak (van bijvoorbeeld buitenkant glas, gevel) en de overige schoonmaak (vuilverwerking).

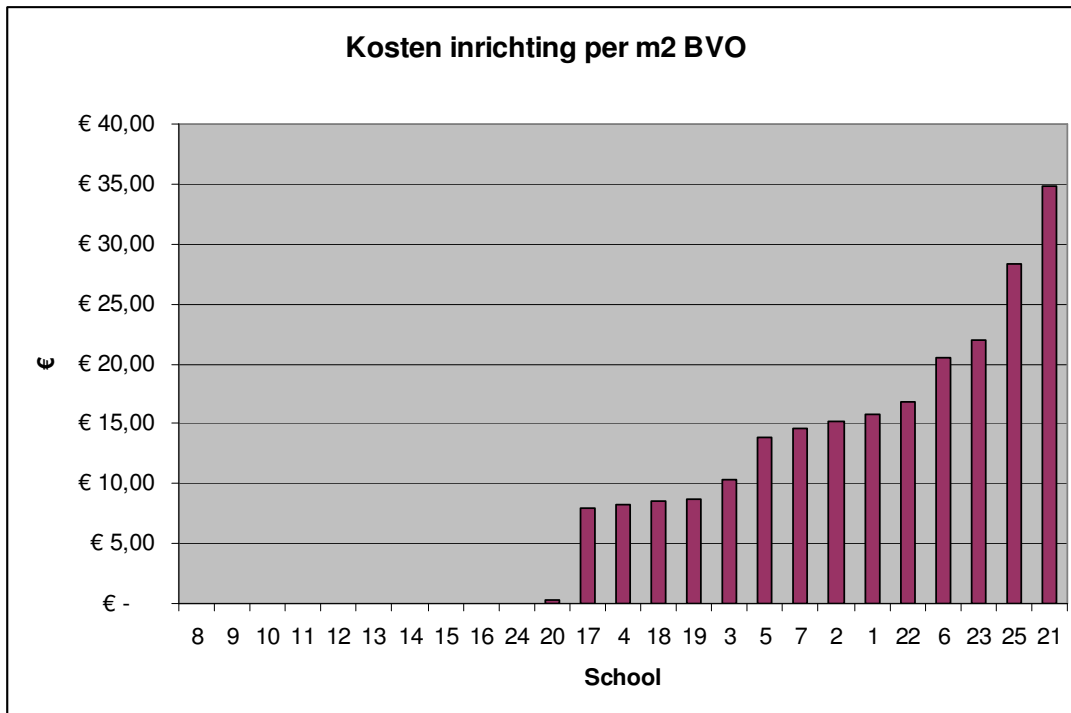

Het gemiddelde van de kosten van het schoonmaakonderhoud bedraagt €15,23/m² bvo.

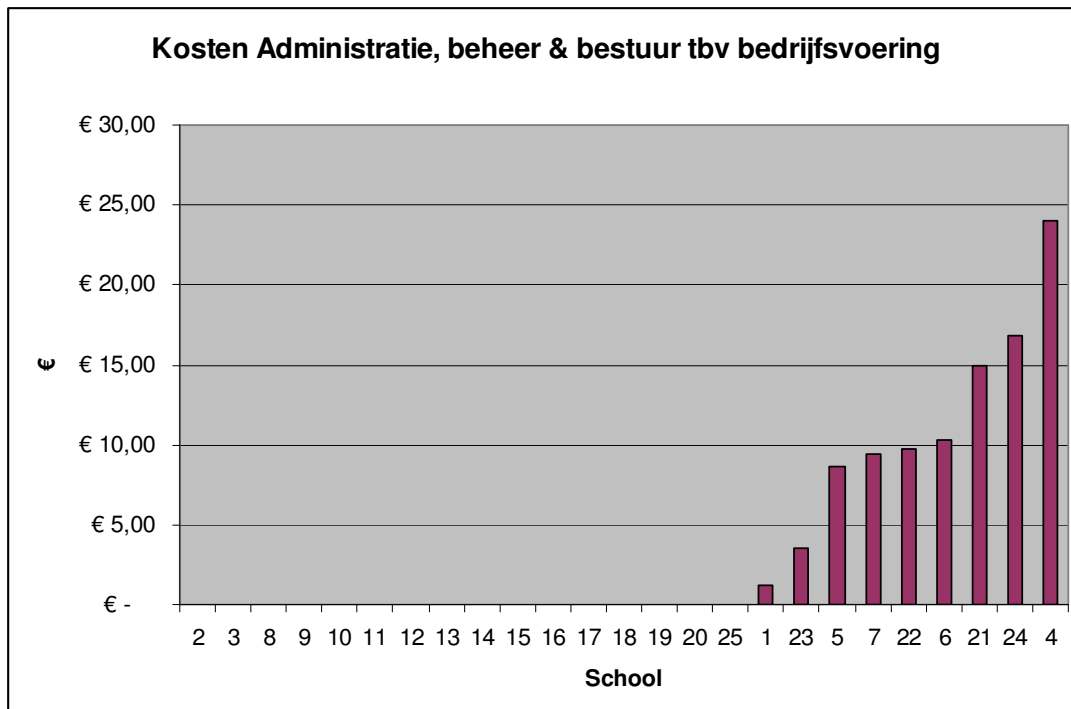
Overige exploitatiekosten

Het gemiddelde van de kosten voor beheer en beveiliging van het gebouw bedraagt €2,35/m² bvo.

Het gemiddelde van de kosten voor onderhoud en vervanging van de inrichting bedraagt € 15,07/m² bvo.

Het gemiddelde van de kosten voor administratie, beheer en bestuur ten behoeve van de bedrijfsvoering bedraagt € 10,97/m² bvo.